

Nieuwsbrief

Pensioenen

De Nederlandsche Bank

december 2011

'DNB rapporteert over onderzoek beleggingsresultaten pensioenfondsen

Naar aanleiding van de motie Van den Besselaar c.s. heeft de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aan DNB gevraagd de beleggingsresultaten van pensioenfondsen over de jaren 2000 tot en met 2010 te onderzoeken en de resultaten te vergelijken met de door de fondsen zelf gekozen benchmark.

DNB heeft in de vorm van [een rapportage](#) de Minister geïnformeerd over de onderzoeksresultaten. De Minister heeft het rapport op 29 november naar de Tweede Kamer gestuurd.

Pension Fund Use of Alternative Investments and Derivatives: Regulation, Industry Practice and Implementation Issues

IOPS, de internationale organisatie van pensioentoezichthouders, heeft een working paper gepubliceerd over het gebruik van alternatieve beleggingen en derivaten door pensioenfondsen. Dit rapport is mede gebaseerd op de ervaringen van DNB. Naast een vergelijkend overzicht van de regelgeving en de huidige praktijk bij pensioenfondsen, gaat het rapport in op de risico's bij implementatie en de praktijk van het risicobeheer van dergelijke instrumenten.

[Het rapport](#) wijst ondermeer op het belang van: (i) volledige beleggingsmandaten, (ii) een adequaat liquiditeitsraamwerk, (iii) continue monitoring en grondige risicorapportages en (iv) meer aandacht van het pensioenfondsbestuur voor het gehele beleggingsproces (van strategiebepaling tot implementatie).

Variabele beloningen bij grote pensioenfondsen

DNB ziet toe op het beloningsbeleid bij financiële instellingen. Onverantwoord beloningsbeleid leidt tot gedrags- en prudentiele risico's. Een beheerst beloningsbeleid past daarom in het kader van goed risicomanagement.

Dit jaar heeft DNB [uitgebreid onderzoek](#) gedaan naar variabele beloningen in de Nederlandse financiële sector. In dit kader is een verkennend onderzoek afgerond naar het gebruik van variabele beloningen bij de 50 grootste pensioenfondsen aan de hand van de Principes van Beheerst Beloningsbeleid.

Conclusie is dat variabele beloningen niet gangbaar zijn in de pensioensector. Bijna driekwart van de ondervraagde fondsen geeft aan geen variabele beloningen toe te kennen. Het kwart van de fondsen dat wel variabel belooft, doet dit enkel voor medewerkers van bestuursbureau's; bestuurders van de 50 grootste pensioenfondsen ontvangen dus in geen enkel geval een variabele beloning.

De vormgeving van de variabele beloningen en het beleid rondom deze beloningen kennen een sterke variatie tussen fondsen, en zijn niet op alle punten consistent met de Principes. Zo ontbreekt in de meeste gevallen een onafhankelijk intern toezicht op het variabele beloningsbeleid, en vindt een periodieke evaluatie van het eigen variabele beloningsbeleid nauwelijks plaats. DNB verwacht verder dat pensioenfondsen bij de keuze en evaluatie van opdrachtnemers van uitbestede werk kritisch naar de risico's van het beloningsbeleid van deze partijen kijken. Een behoorlijk aantal fondsen vraagt het beloningsbeleid bij de externe partij op. Maar op basis van het onderzoek is niet helder hoe fondsen dit beleid toetsen en hoe ze hierop acteren.

DNB vindt het belangrijk dat het beloningsbeleid goed is verankerd in het risicomanagement van fondsen. Wat betreft aanwezigheid en hoogte van variabele beloningen, is het beloningsbeleid van de onderzochte pensioenfondsen geen groot risico. In lijn met de Principes, moet duidelijker zijn wie het beloningsbeleid vastlegt en wie hier consequent op toeziet. De variabele beloningen dienen de belangen van deelnemers te weerspiegelen.

Ook ziet DNB erop toe dat pensioenfondsen de risico's voortvloeiend uit het beloningsbeleid bij hun uitbestedingsrelaties kritisch beoordelen en mitigeren, onder andere via het themaonderzoek uitbesteding vermogensbeheer en themaonderzoeken volgend jaar.

Handhaving bij niet tijdig aanmelden nieuwe bestuurders voor toetsing

In de Nieuwsbrief Pensioenen van september 2011 is aangegeven dat DNB heeft geconstateerd dat de melding door een pensioenfonds van een nieuwe bestuurder bij DNB in een aantal gevallen te laat heeft plaats gevonden, dat wil zeggen na de (ongeclausuleerde) benoeming. Dit kan bijvoorbeeld tot vervelende juridische en persoonlijke situaties leiden.

DNB wijst in dit verband nogmaals op de wettelijke plicht uit artikel 105, zesde lid van de Pensioenwet (Pw), dat elke wijziging in de samenstelling van de personen die het beleid van het pensioenfonds bepalen of mede bepalen, vooraf aan DNB moet worden gemeld. Een wijziging wordt niet doorgevoerd aldus het zevende lid, indien DNB binnen zes weken na ontvangst van de melding aan het pensioenfonds bekend maakt dat het niet met de voorgenomen wijziging instemt.

DNB zal in 2012 bij herhaaldelijke overtreding van artikel 105, zesde en zevende lid Pw over gaan tot het opleggen van bestuurlijke boetes.

Minimumniveau bescherming tegen cybercrime

Pensioenfondsen en PUO's worden voor hun dienstverlening steeds meer afhankelijk van het Internet. In algemene zin worden financiële ondernemingen en hun klanten meer en meer doelwit van cybercrime aanvallen waarbij zowel het aantal incidenten als de bijbehorende impact toenemen.

Een adequate informatiebeveiliging is daarom essentieel. Op basis van recent onderzoek heeft DNB vastgesteld dat bij een meerderheid van de onderzochte financiële ondernemingen (waaronder pensioenfondsen) informatiebeveiliging nog niet op het door DNB vereiste niveau is. Dit versterkt de kans op financiële en reputatieschade en kan leiden tot ondermijning van het vertrouwen in de financiële sector. Meer informatie kunt u vinden [via deze link](#).

Minimum niveau van beveiliging

DNB heeft een model gedefinieerd om het niveau van informatiebeveiliging te kunnen bepalen. Dit model is beschikbaar gesteld via de [openbare DNB website](#)

DNB adviseert dat u op basis van dit model nagaat in hoeverre binnen uw organisatie sprake is van een adequaat informatiebeveiligingsniveau. De komende tijd zal DNB risicogebaseerd financiële ondernemingen benaderen om de beheersing van de IT-risico's te bespreken en waar nodig op korte termijn actie verlangen. In het bijzonder wordt beoordeeld hoe wordt omgegaan met de beveiliging van vertrouwelijke informatie en andere aspecten van informatiebeveiliging.

Voor eventuele vragen naar aanleiding van dit artikel kunt u contact opnemen met de heren Baveco (email M.P.P.Baveco@dnb.nl) of Bikker (email J.Bikker@dnb.nl).

Heffing reguliere toezichtkosten 2011

Op 14 november 2011 heeft de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de [Ministeriële Regeling](#) vastgesteld waarin de tarieven 2011 zijn vastgesteld voor de reguliere toezichtkosten voor zowel het DNB- als het AFM-toezicht. Het vaste DNB tarief voor pensioenfondsen blijft €681; het variabele tarief voor het DNB-toezicht is vastgesteld op 0,0998 % (t.o.v. 0,1257 % vorig jaar).

Pensioenfondsen ontvangen een dezer dagen de heffingfactuur van DNB.

Heffing en pensioenfondsen in liquidatie

Een pensioenfonds dat in liquidatie verkeert, staat ook onder toezicht van DNB en krijgt dus een heffing opgelegd. Nadat DNB heeft vastgesteld dat de pensioenverplichtingen zijn overgedragen en het liquidatiesaldo overeenkomstig de statuten is aangewend, stuurt DNB een 'eindbrief liquidatie'. Pas op dat moment eindigt het toezicht van DNB en is een heffing niet langer verschuldigd.

Voor meer informatie kunt u een e-mail sturen naar: heffingen@dnb.nl.

Toetsing van bestuurders bij fondsen in liquidatie en herverzekerde fondsen

In de nieuwsbrief van mei 2011 heeft DNB de gevolgen van de Beleidsregel Deskundigheid 2011 beschreven. DNB houdt bij de toetsing rekening met de functie van de bestuurders/beleidsbepalers en de omvang, de complexiteit en het risicoprofiel van het pensioenfonds. Bij fondsen in liquidatie en bij herverzekerde fondsen wordt expliciet rekening gehouden met het risicoprofiel van deze fondsen.

DNB vindt het noodzakelijk dat in het geval een fonds liquideert de continuïteit in het bestuur is gewaarborgd. Besturen en bestuursleden van fondsen in liquidatie hebben in het bijzonder deskundigheid nodig op het gebied van de overdracht van de pensioenaanspraken naar een andere pensioenuitvoerder, van de financiële

afwikkeling van het pensioenfonds en van de verantwoording ervan. Zij moeten de juridische risico's van een liquidatietraject onderkennen en adresseren, de risico's van offertes herkennen en kennis te hebben van verslaglegging van de liquidatie van het fonds. Deskundigheid op deze gebieden is dus noodzakelijk.

Besturen van herverzekerde fondsen moeten zich bewust zijn van de risico's die volledige uitbesteding onder een garantiecontract met zich mee brengt. Zij moeten in staat zijn de operationele en juridische risico's van een verzekeringsovereenkomst te onderkennen en te adresseren. En tevens in staat zijn de gevolgen van volledige herverzekering te overzien en de consequenties die dat heeft voor hun verantwoordelijkheid. Deskundigheid op deze gebieden is dus vereist.

In het functieprofiel dient aan de genoemde deskundigheid aandacht gegeven te worden en aan de overwegingen waarom het bestuur vindt dat de kandidaat-bestuurder hieraan voldoet. De bestuursmatrix voor het collectief dient inzicht te geven in de aanwezige kennis bij de individuele bestuursleden en bij de kandidaat-bestuurder.

Bij de toetsing van nieuwe bestuursleden van fondsen in liquidatie of herverzekerde pensioenfondsen ziet DNB op de gestelde eisen toe. Indien besturen voornemens zijn het fonds te liquideren of te herverzekeren, kan hertoetsing van bestuurders aan de orde zijn indien blijkt dat het fondsbestuur ten aanzien van de genoemde kennisgebieden onvoldoende deskundig is.

Resultaten onderzoek administratie pensioenfondsen, Quinto-P

Op 1 november 2011 hebben de voor Quinto-P geselecteerde pensioenfondsen hun onderzoeksresultaten aan DNB opgestuurd. Na de ontvangst van de gegevens heeft DNB, zoals eerder aangekondigd, bij een aantal fondsen de opzet en uitvoering van het onderzoek nader onderzocht, waarna de onderzoeksresultaten verder worden geanalyseerd. Naar verwachting worden in januari 2012 de resultaten en de

analyse van DNB met de individuele fondsen besproken. DNB streeft er naar in februari 2012 aan de sector een generieke terugkoppeling over het onderzoek te kunnen geven.

Evaluatie herstelplan 2011

Pensioenfondsen waarbij in 2011 een herstelplan van kracht is, worden in 2012 geëvalueerd ten aanzien van de het herstelplan dat in het herstelplan is opgesteld. In het kader van de voorbereiding van die evaluatie heeft DNB op 1 december 2011 een instructiebrief aan de fondsen gestuurd. De instructiebrief bevat een aantal spelregels dat samenhangt met de indiening van de benodigde informatie om een oordeel te kunnen geven over het herstelplan.

Naast een technisch gedeelte voor de invullingen van de e-line rapportage geeft de brief een nadere toelichting op een mogelijke (voorgenomen) korting, de communicatie hierover en nieuwe herstelplannen. Gezien het feit dat bestuurders mogelijk moeten besluiten tot een (voorgenomen) korting, vraagt DNB van de bestuurders in het bijzonder aandacht voor kwaliteit van de aangeleverde informatie. Om deze reden dient door twee bestuurders een ondertekend vragenformulier aan DNB te worden geretourneerd.

Wat kunt u van DNB verwachten?

DNB zal na ontvangst van de gegevens zo snel als mogelijk een oordeel vormen over de evaluatie. Er wordt naar gestreefd om de pensioenfondsen in het voorjaar gelijktijdig te informeren over het oordeel. Om vragen van fondsen goed te kunnen beantwoorden, heeft DNB een helpdesk ingericht voor technische ondersteuning voor de invulling van de rapportages.

De helpdesk is bereikbaar via het e-mailadres: Rapportages_Pensioenfondsen@dnb.nl en/of telefonisch: 020-524 6260. Voor overige vragen kan rechtstreeks contact worden opgenomen met de toezichthouder van een pensioenfonds.

Beoordeelt DNB bij de evaluatie herstelplan 2011 een voorgenomen korting integraal?

Nee, bij een voorgenomen korting zal DNB uitsluitend beoordelen of de voorgenomen korting voldoende bijdraagt aan herstel. Later,

als de voorgenomen korting eventueel definitief moet worden doorgevoerd - één jaar nadat hij is aangekondigd - zal DNB beoordelen of de korting op een rechtmatige wijze wordt doorgevoerd. Daarbij gaat het vooral om de vraag of sprake is van evenwichtige belangenafweging bij het besluit.

Wat moet ik communiceren aan mijn deelnemers?

Uiteraard is het bestuur zelf verantwoordelijk voor de (voor-)genomen besluiten omtrent korten en voor het informeren van de deelnemer daarover. U ontvangt van de AFM bericht over wat van het bestuur wordt verwacht op het gebied van communicatie naar (gewezen) deelnemers en gepensioneerden.

DNB en AFM gaan er van uit dat de (gewezen) deelnemers en gepensioneerden worden geïnformeerd zodra DNB de beoordeling van de evaluatierapportage heeft afgerond. Het is van belang dat u de (gewezen) deelnemers en gepensioneerden duidelijk maakt dat DNB alleen een oordeel heeft gegeven over de totale bijdrage van de voorgenomen korting aan herstel maar nog niet over de wijze waarop die korting wordt doorgevoerd.

Net als bij de evaluatie dit jaar, zullen DNB, AFM, het Ministerie van SZW en de Pensioenfederatie afspraken maken over de externe communicatie met betrekking tot de evaluatie van de herstelplannen.

Wanneer moet de benodigde informatie zijn ingediend?

- De evaluatierapportage moet voor 11 februari 2012 zijn ingediend via e-line.
- Het vragenformulier moet voor 11 februari 2012 door DNB zijn ontvangen.
- Een eventueel verzoek voor een adempauze moet voor 31 januari 2012 door DNB zijn ontvangen.

Via de onderstaande links kan informatie worden gevonden over de instructiebrief van 1 december 2011, het gebruik van parameters en het aanvragen van de 'adempauze'.

- [Brief 1 december 2011](#)
- [Parameters](#)
- [Adempauze](#)

Rekenrente individuele waardeoverdracht

De rekenrente die gaat gelden voor het individuele waardeoverdrachtstarief in 2012 is vastgesteld op 2,802% (2011: 2,984%).

De rekenrente voor individuele waardeoverdrachten voor 2012 wordt op basis van artikel 18, lid 3 van de Regeling Pw en Wvb vastgesteld.

Links

- [Bijdrage Klaas Knot, president DNB, ter gelegenheid van het eerste Pensioenfederatiecongres in het Circustheater in Scheveningen op 10 november 2011](#)

Agenda

- Actuarissenbijeenkomst, 15 december 2011
- Accountantsbijeenkomst, 22 december 2011
- DNB seminar macro-economische ontwikkelingen en financiële stabiliteit voor pensioenfondsen, 13 januari 2012; fondsen ontvangen een persoonlijke uitnodiging.
- Het themaonderzoek goed bestuur bevindt zich in de afrondende fase. Eind januari zal DNB een klein en interactief seminar organiseren om de eerste bevindingen terug te koppelen aan de sector. Nadere informatie volgt. Fondsen ontvangen een persoonlijke uitnodiging.

Nieuwsbrief pensioenen is een uitgave van De Nederlandsche Bank. Pensioenfondsen kunnen bij vragen naar aanleiding van deze nieuwsbrief contact opnemen met hun toezichthouder. Overige vragen kunnen worden gesteld aan de infodesk van DNB, te bereiken via 0800 020 1068

Deze nieuwsbrief is geen vervanging van de reguliere informatievoorziening richting de pensioensector. Aan de inhoud van deze nieuwsbrief kunnen dan ook geen rechten worden ontleend.

U kunt zich abonneren op deze nieuwsbrief. Op het moment dat er een nieuwe nieuwsbrief verschijnt, ontvangt u hierover een emailbericht. [Klik hier om u aan te melden.](#)